

Departementet for Fiskeri og Fangst
Imaneq 1A, 701
Postboks 269
3900 Nuuk

APN@nanog.gl

Cc:

jepa@nanog.gl

thra@nanog.gl

24. januar 2024

Royal Greenland A/S skal herved fremkomme med nedenstående bemærkninger som hørings-svar vedrørende forslag til ny Inatsisartutlov om fiskeri.

I. GENERELLE BEMÆRKNINGER

Overordnet synes der at være tale om en gennemarbejdet og velforberedt forslag til ny lov. Forslaget synes bedre forberedt end det forslag til ny lov om fiskeri, som man fremkom med i 2017.

Ved forslaget sker en yderligere liberalisering af fiskeriområdet i Grønland, hvorved aktørerne får en højere frihedsgrad til at tilrettelægge sit fiskeri og sin produktion, og derigennem optimere indtjeningen til gavn for aktøren og samfundsøkonomien.

Forslaget kan potentielt få meget stor betydning for industrien i Grønland og vil med sikkerhed give store strukturelle forandringer indenfor en relativt kort årrække, både på søen og på land.

De økonomiske beregninger som ligger til grund for forslaget, baserer sig på situationen som den er i dag. Med de potentielt store ændringer i mixet mellem søkogte hele rejer og kogte og pillede, vil der med sikkerhed være markedsmekanismer der potentielt ændrer forudsætningerne for de økonomiske beregninger ganske markant. Vi er dog overbeviste om, at der som følge af forslaget vil blive opnået en stor samfundsmæssig gevinst, om end den er vanskelig at kvantificere grundet usikkerhederne om markedsmekanismerne.

Vi kan godt stille os tvivlende over for, om den nødvendige kapital er til rådighed i Grønland, når de rederier der skal sælge kvote for at efterleve de nye regler om kvoteloft, skal til at frasælge kvoter. Det vil kræve ganske store beløb, hvis disse værdier skal sælges til en reel markedsværdi. Vi anbefaler i den forbindelse til ekstra opmærksomhed for at reducere risikoen for stråmandsvirksomhed i forhold til de kommende kvotehandler og de forvende konsolideringer i specielt det kystnære rejefiskeri, der vil være meget kapitalkrævende.

Royal Greenland A/S
Qasapi 4
Postbox 1073
GI-3900 Nuuk
Tel. +299 361300

Der forekommer at være en god balance mellem det der er reguleret i forslag til lov og det som man agter at fastsætte nærmere regler om i bekendtgørelser. Det kan her nævnes, at foreliggende forslag har 77 bestemmelser, og det er tilnærmelsesvis det samme som f.eks. den færøske fiskerilov med 74 bestemmelser.

Dog påpeges at væsentlige punkter udestår til afklaring, som er henlagt til at blive fastsat i bekendtgørelse, og det er væsentligt, at de relevante bekendtgørelser udarbejdes snarest muligt således, at der skabes sikkerhed om erhvervets rammebetingelser. Her kan nævnes fartøjsstørrelser og fiskeriområder.

Det fremgår af høringsbrev, at det er hensigten, at lovforslaget forelægges Inatsisartut til behandling på den kommende forårssamling. Vi støtter dette og vi anbefaler, at forslaget færdigbehandles på forårssamlingen således, at bekendtgørelser også kan udarbejdes til ikrafttræden den 1. januar 2025 eller snarest derefter.

Som bekendt er der blevet arbejdet med en ny fiskerilov i en længere årrække og senest var en konkret forslag i høring i 2017. Det er uholdbart at der i så lang tid hersker stor usikkerhed om vores hovederhvervs rammebetingelser, og derfor bør man nu tilstræbe en hurtig og effektiv behandling og gennemførelse af det foreliggende forslag til ny lov.

Forslaget forbedrer mulighederne for investeringer i det kystnære rejefiskeri, og det er velkendt at denne flådekomponent er meget nedslidt med en høj gennemsnitlig alder på fartøjerne.

Det er væsentligt at forslag til nye regler ledsages af en beskrivelse af disse og særligt de ændringer og baggrunden for disse, som foreslås i forhold til hidtil gældende regler.

I forslag til ny lov om fiskeri er indeholdt nye regler om kontrol med fiskeriet, som indebærer væsentlige ændringer i forhold til tidligere. Men disse er slet ikke omtalt i det høringsbrev, som er udsendt vedrørende lovforslaget. Dette er kritisabelt.

II. BEMÆRKNINGER VEDRØRENDE DE ENKELTE BESTEMMELSER

Ad § 3, nr. 3

Der gives en separat kvote til fritidsfiskere på bl.a. torsk og rogn. Disse driver fiskeri som hobby/fritid, men de kan fortsat indhandle, og formålet er altså ikke alene fiskeri til privat forbrug. Dermed er beskrivelsen i definitionen noget misvisende.

Ad § 3, nr. 15

Man bør gå væk fra at fokusere på forarbejdning eller ikke forarbejdning ombord således, at det blot fastsættes, at indtil 75% af fangsten kan eksporteres direkte uden indhandling, mens de resterende 25% skal indhandles til landanlæg i Grønland.

Herved vil man reducere risikoen for, at indhandlingspligtig fangst landsættes for hurtigt derefter at blive eksporteret uden den ønskede forarbejdning i Grønland.

Ad § 3, nr. 19

Det virker mærkeligt at koraller og svampe som ikke er kommercielle arter er medtaget her

Ad § 3, nr. 22

Definitionen indeholder ikke noget nærmere om den håndtering af den del af fangsten, som ikke må forarbejdes ombord.

I det omfang fangsten ikke må forarbejdes ombord, må det i sagens natur indebære, at den skal forarbejdes i land, dog uden at det er fastsat, om den skal forarbejdes det sted hvor der indhandles eller om den kan transporteres til en anden lokalitet til forarbejdning, herunder et sted uden for Grønland.

Kan "indhandlet" fangst videretransporteres, herunder eksporteres, uden nogen form for forarbejdning? Det synes ikke at stå klart.

Ad § 3, nr. 23

Det bør ikke fastsættes, at landingspligtige råvarer skal leveres i uforarbejdet stand. Det bør fastsættes, at de skal leveres således, at der skal ske en reel yderligere forarbejdning på land.

Ad § 3, nr. 27

Definitionen er uklar. I § 5, stk. 2, består en mulighed for at udpege andre end GFLK og FF. Er det hensigten, at "kontrolmyndigheden" altid skal være andre end de to nævnte myndigheder? Det formodes ikke at være hensigten, hvorfor bestemmelsen må klargøres.

Ad § 5

I bestemmelsens stk. 1 er politiet, som nuværende kontrolmyndighed i medfør af § 27 i fiskeriloven, erstattet af GFLK. Dette er gjort uden nærmere forklaring, hvilket ikke er rimeligt. Er politiets funktioner i nuværende lov i det hele overgået til andre? Det bør udredes nærmere og begrundes.

Er GFLK og FF ligestillede myndigheder, som kan udøve deres funktioner hver for sig eller skal de handle i forening? Dette er ubeskrevet.

I bestemmelsens stk. 2 kan andre end GFLK og FF udpeges som kontrolmyndighed. Der er ingen nærmere beskrivelse af, hvem der kan tillægges de samme vidtgående beføjelser, som de to myndigheder er tillagt i forslaget. Denne usikkerhed er meget ubetryggende og forholdet bør klargøres således, at de potentielt berørte kan forholde sig til dette.

Hvis meningen er at tillægge GFLK flere beføjelser end tilfældet er i dag, er det væsentligt at beskrive de kompetenceløft, som GFLK skal tilføres for at kunne håndhæve flere beføjelser. Det bemærkes i denne forbindelse, at kontrolmyndigheden i lovforslaget blandt andet tillægges beføjelser til at trænge ind i private ejendomme, og denne og andre vidtgående beføjelser formodes at forudsætte tilførsel af dertil uddannet personel. Ligeledes er der § 69 fastsat mulighed for administrativ vedtagelse af bøder og konfiskation.

Baggrunden for sådanne væsentlige ændringer bør beskrives grundigt således, at de potentielt berørte kan forholde sig til disse, og deres retssikkerhed bør respekteres.

Forslaget synes at have til hensigt at styrke fiskerikontrollen for at den skal blive bedre til at sanktionere lovovertrædelser.

I bemærkningerne til § 5 bliver det anført, at man blot viderefører hidtidig praksis med at det er GFLK og FF som fører tilsyn og kontrol vedrørende lovens bestemmelser. Men dette er ikke rigtigt. I gældende fiskerilov fra 1996 fremgår det som sagt af § 27, stk. 1, at det er forsvarets fiskeriinspektion og politiet, som i hidtidigt omfang påser overholdelsen af bestemmelserne i loven.

Af § 61 i retsplejeloven for Grønland fremgår, at "Politiets opgave er at påse overholdelsen af love og vedtægter samt at foretage, hvad der er nødvendigt for at forhindre forbrydelser og for at efterforske og forfølge sager herom. Politiet har endvidere til opgave at virke som anklagemyndighed."

Det fremgår ikke af lovforslagets bemærkninger at man har sikret sig, at den "styrkelse af fiskerikontrollen" som man tilstræber, er i overensstemmelse med nævnte bestemmelse i retsplejeloven om politiets opgaver og beføjelser. Det fremgår heller ikke, at man har afklaret forholdet til forsvarets fiskeriinspektion. Dette er en væsentlig mangel ved forslaget.

Retsplejeloven for Grønland er vedtaget af folketinget. Da det i denne er fastsat, at udøvelse af politimyndighed foretages af politiet, kan denne beføjelse ikke indskrænkes eller ændres af Inatsisartut ved en fiskerilov uden at dette er afklaret med rigsmyndighederne.

Ad § 9

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at udenlandske ejerandele i det grønlandske fiskerierhverv ikke længere vil være en mulighed, og at nuværende ejerandele skal afvikles over en overgangsperiode.

Vi vurderer den foreslåede ændring som udtryk for en politisk holdning til, hvorledes man ønsker ejerforholdene i det grønlandske fiskeri tilrettelagt fremover med de fordele og ulemper, som dette vil indebære. Vi vil tage den politiske beslutning herom til efterretning og indrette os herefter.

Vi vil dog bemærke, at vi alt i alt har gode erfaringer med de udenlandske ejerandele, som vi har haft i det pelagiske fiskeri. Det udenlandske engagement var herunder medvirkende til opstart af dette fiskeri med risikovillig indskudskapital og tilførsel af knowhow.

I bestemmelsens stk. 3, nr. 2 bør "lignende" beskrives mere udførligt i lovteksten, herunder at bestemmende indflydelse i selskabslovens forstand også er omfattet.

I bestemmelsens stk. 6, bør den dokumentation, som kan kræves, beskrives mere udførligt, herunder at alle indgåede aftaler af betydning for aktørens evne til selv at styre sine anliggender kan kræves udleveret.

I bemærkningerne til lovforslaget afsnit 3.6.1.1 er det beskrevet, at Royal Greenland A/S tvinges til at finde nye medejere til Pelagic Greenland A/S i stedet for nuværende islandske medejere. Denne fremstilling forekommer misvisende da det først og fremmest må være den udenlandske medejer som skal leve op til lovkravene ved at afhænde sin ejerandel. Royal Greenland A/S kan ikke pålægges en medaktionær at afhænde sin ejerandel.

I denne forbindelse bemærkes, at lovforslaget ikke tager stilling til, hvorledes der skal forholdes i tilfælde af, at en udenlandsk aktionær ikke afhænder sin ejerandel som krævet i loven og der ikke er givet dispensation til medejerskabet eller en evt. dispensation er bortfaldet. Det

forekommer nærliggende at det fastsættes, at Naalakkersuisut i sådanne tilfælde skal kunne iværksætte salg af ejerandelen på ejerens vegne.

Ad § 10

Området fartøjs- og skibsregistrering er p.t. dansk lovgivningsområde, hvorfor det formodes at være danske myndigheder, som skal fastsætte regler på dette område. Da der lægges op til at også små fartøjer som joller skal være registreret i Skibsregisteret vil dette nødvendiggøre ændrede regler på området.

Ad § 17

I bestemmelsens stk. 1 anbefales ".... i overensstemmelse med" erstattet med "....med inddragelse af...." Der kan også anvendes "... under hensyn til" som er anvendt i § 18. Dette for at synliggøre, at Naalakkersuisut står frit med hensyn til at inddrage mere overordnede politiske, økonomiske og andre saglige hensyn ved fastsættelse af den årlige TAC, men hvor saglighed og bestandenes biologiske bæredygtighed skal indgå som væsentlige elementer. En grundig argumentation for det nåede resultat er også af væsentlig betydning.

Ad § 24

I bestemmelsens stk. 2 anbefales beregningsgrundlaget for de 25% præciseret for at undgå tvivl og ligeledes anbefales det klargjort om de 25% beregnes af aktørens fangst set over et kalenderår eller anden periode.

Ad § 28

Det havgående fiskeri efter torsk ved Vestgrønland og Østgrønland er ikke medtaget under IOK-fiskeri. Vi vurderer det naturligt, at disse fiskerier også indrettes som IOK-fiskerier nu hvor det gennemføres for andre fiskerier i forbindelse med den nye fiskerilov.

Ad § 29

Der bør indarbejdes mulighed for at tage hensyn til særlige forhold således, at udgangspunktet kan fraviges, f.eks. længerevarende perioder uden drift på grund af havari m.m.

Ad § 30

Formuleringen af stk. 2 understøtter ikke den overordnede intention om, at det kystnære fiskeri skal gives tilsvarende muligheder som det havgående, og at rejefiskeriet ved Vestgrønland derved skal ses som eet samlet fiskeri.

En reel ligestilling af de to flådekomponenter må nødvendigvis også omfatte muligheder for, at kystnære kvoteandele kan overdrages til den havgående flådekomponent, hvilket selvfølgelig skal være under forudsætning af, at lovens øvrige regler om kvoteloft m.m. er overholdt.

Ved lovens ikrafttræden vil reglen om kvoteloft indebære, at de havgående aktører ingen mulighed har for at erhverve kvoteandele fra de kystnære aktører, hvorfor bestemmelsen i stk. 2 kan synes overflødig. Og dermed er også sagt, at der ikke er noget behov for at forhindre, at kvoteandele kan overdrages fra nuværende kystnære aktører til havgående ved naturlige handler. Netop reglen om kvoteloft i lovforslaget vil forhindre, at der sker en unaturlig koncentration af kvoteandele.

Stk. 2 synes i øvrigt at være uhensigtsmæssig ved at bestemmelsen indeholder restriktioner for aktører ved lovens ikrafttræden, som ikke synes at gælde for senere aktører. Dvs. en kystnær aktør, som erhverver en kvoteandel efter lovens ikrafttræden, synes at kunne overdrage sin kvoteandel til en havgående aktør, som ligeledes erhverver sin kvoteandel efter lovens ikrafttræden. Dette bør klargøres.

Hvis bestemmelsens indhold fastholdes, bør det klargøres, under hvilke omstændigheder de kystnære aktører opnår fuld ligestilling med de havgående, dvs. også med mulighed for at afhænde kvoteandele til disse. Dette kan f.eks. gøres ved en sålydende supplerende bestemmelse: "Aktører i det tidligere kystnære fiskeri kan anskaffe et fartøj til havgående fiskeri og derved overgå til dette fiskeri, herunder ved at kunne overdrage kvoteandele til andre aktører i det havgående fiskeri."

Ad § 31

Det bør indføres, at der ved licitation skal sikres, at der opnås et provenu som svarer til kvoteandelens og årskvotens værdi i handel og vandel.

Ad § 32

I bestemmelsens stk. 1 og 2 bør "lignende" beskrives mere udførligt i lovteksten således, at det står klart hvad udtrykket dækker over.

I bestemmelsens stk. 3 bør det klargøres hvad der menes med "offentligt ejede selskaber", dvs. om der kun er tale om selskaber, som fuldt ud er ejet af det offentlige eller om også delvist offentligt ejede selskaber er omfattet.

I bestemmelsens stk. 4, bør den dokumentation som kan kræves, beskrives mere udførligt, herunder alle indgåede aftaler af betydning for forholdet kan kræves udleveret.

Ad § 33

Det er ikke begrundet at der for krabbefiskeri skal gælde en kvoteandelsperiode på kun 5 år. Medmindre der er væsentlige konkrete grunde til at indrette dette fiskeri anderledes end andre fiskerier, bør der for dette fiskeri også gælde en kvoteandelsperiode på 10 år.

Afsnit 3.8, 1. afsnit, i bemærkningerne til loven synes ikke at være afstemt med selve lovteksten, som næppe kan forstås anderledes end, at ved hver udstedelse af fiskerilicens for et år er der påbegyndt en ny årlig 10-årig kvoteandelsperiode, og dermed tilsvarende nyt 10-årigt opsigelsesvarsel vedrørende kvoteandelen.

Ad § 34

"... 20% af den initiale kvoteandel" giver en usikker forståelse af bestemmelsen, som derfor bør klargøres.

Ad § 37

Den her fastsatte periode på indtil 4 år uden fiskeri på en kvoteandel er i konflikt med det overordnede ønske om, at indehaveren af en kvoteandel skal udnytte sine fiskerirettigheder. Det er vanskeligt at se begrundelsen for, at der her skal gælde en længere periode end de 18 måneder, som er fastsat i § 36.

Ad § 38

Der bør indarbejdes mulighed for at tage hensyn til særlige forhold således, at udgangspunktet kan fraviges, f.eks. længerevarende perioder uden drift på grund af havari m.m.

Ad § 39

Det er vanskeligt at se baggrunden for, at man her i betydelig grad ønsker at begrænse den omsættelighed, som der ellers er enighed om det hensigtsmæssige i. Hvis man ønsker denne begrænsning, bør den sættes til 15% således, at overdragelse af årskvotote og kvotefleks behandles ens.

Ad § 40

Afståelse bør kunne pålægges af Naalakkersuisut efter vurdering og dermed ikke være lovbestemt som obligatorisk. Det er nødvendigt at man i lovteksten tager stilling til tredjemands eventuelle rettigheder vedrørende kvoteandelen, herunder panterrettigheder.

Ad § 41

Henvielse i stk. 2 formodes at skulle være til § 31 og ikke § 34. Det er nødvendigt at man i lovteksten tager stilling til tredjemands eventuelle rettigheder vedrørende kvoteandelen, herunder panterrettigheder.

Ad § 43

Det er vanskeligt at se baggrunden for, at et grønlandsk fartøj kun kan lande fangst med tilladelse fra Naalakkersuisut.

Ad § 47

Skal undersøgelser med udenlandske fartøjer kunne ske uden tilladelse? Det formodes ikke at være hensigten, men teksten kan læses således.

Ad § 51

Man bør i relation til indsamling af data lægge sig op ad det overordnede princip, der er gældende for indsamling af persondata. Man bør kun indsamle de data, som er nødvendige til at honorere de helt konkrete formål, oplysninger indhentes til. Ligeledes bør man ikke ulejlig den enkelte virksomhed med at fremfinde og -sende data, som den offentlige forvaltning selv kan hente/finde – f.eks. på frit tilgængelige internetportaler.

Anvender man eksterne konsulenter/virksomheder i forbindelse med indsamlingen af data, skal man selvfølgelig sikre sig, at de har skrevet under på, at de omfattes af den samme tavshedspligt, som gælder i den offentlige forvaltning.

Indhentelse af diverse data bør begrænses til virksomheder af en vis størrelse, idet mindre fiskerivirksomheder eller enkeltfiskere ikke har de nødvendige ressourcer til at levere data, hvilket også forudsætter digitale færdigheder på et vist niveau.

Ad § 52

I bestemmelsens stk. 2, nr. 1, eller som et særligt punkt, bør det indføjes, at samtlige til enhver tid gældende licensdokumenter, også stilles til rådighed for offentligheden. Dette vil give indblik og gennemsigtighed, og det vil også give råvarekøberne mulighed for at kontrollere, at den indhandelnde er i besiddelse af en gældende fiskerilicens på indhandlingstidspunktet, hvorved der også opnås sikkerhed for, at den indhandlede mængde vil kunne videresælges som et lovligt produkt.

Det er her forudsat, at offentliggjorte licensdokumenter ikke skal indeholde personfølsomme oplysninger.

I bestemmelsens stk. 2, nr. 1 bør ejeroplysninger begrænses på tilsvarende måde som ved oplysning af legale og reelle ejere i Erhvervsstyrelsens system og som fastsat i selskabsloven.

I bestemmelsens stk. 2, nr. 4 og 5 bør indhandlingsmængder og indhandlingsværdier udgå eller forudsætte samtykke fra indehaveren af disse data. Disse data – og data i øvrigt omfattet af § 52 – bør ikke kunne indhentes og offentliggøres i det omfang der er tale om oplysninger, som ville være undtaget fra aktindsigt som fortrolige forretningsforhold eller i øvrigt i henhold til reglerne herom.

Ad § 53

Til brug for denne redegørelse bør der ikke kunne indhentes oplysninger, som ville være undtaget fra aktindsigt som fortrolige forretningsforhold eller i øvrigt i henhold til reglerne herom.

Det bemærkes i øvrigt, at reviderede årsrapporter vil være for året før og dermed ikke indeholde opdaterede informationer.

Ad § 54

I stk. 4 bør offentlige selskaber også indføjes som selvstændige medlemmer, som kan optages i Fiskerirådet.

Ad kapitel 14

Der henvises i det hele til bemærkninger ovenfor til § 5 i lovforslaget.

Ad § 62

I bestemmelsens stk. 2, 2. pkt., bør det tilføjes, at gennemgangen er for rederiets regning, hvis der viser sig uregelmæssigheder, som fører til domfældelse eller vedtagelse af bødeforlæg.

Ad § 63

I bestemmelsens stk. 1 bør adgang til virksomheder være betinget af, at der som minimum er begrundet mistanke om lovovertrædelser.

I bestemmelsens stk. 2 bør adgang til privat ejendom forudsætte at der foreligger særlig be-
styrket mistanke om lovovertrædelser.

Ad § 64

I bestemmelsen mangler proportionalitetshensyn således at forstå, at mindre forseelser, som kan skyldes mindre betydende misforståelser, forglemmelser m.m. kan medføre helt uforholdsmæssige økonomiske konsekvenser.

Dette bør rettes, hvilket f.eks. kan ske således, at Naalakkersuisut kan forbyde omsætning af fisk under de nævnte omstændigheder, medmindre proportionalitetshensyn tilsiger, at dette ikke skal ske eller kun skal omfatte en mindre del af pågældende fangst.

Ad § 66

Der henvises til bemærkninger til § 64.

Ad § 69

Der henvises til bemærkninger til § 5 vedrørende behov for kompetenceløft for at varetage denne funktion, som hidtil er varetaget af Grønlands Politi, hvor den også er bedst placeret netop på grund af, at man i politiet i forvejen har den nødvendige uddannelse på dette område. Selv om disse sager om bøder og konfiskation kan synes små i den offentlige administration, kan de være store og meget belastende for dem, som er under anklage, og dermed er det væsentligt med en regelret behandling.

Med venlig hilsen


Lars Nielsen
COO